

Talenbeleid in *Odisee*

Mia Sas en An De Moor

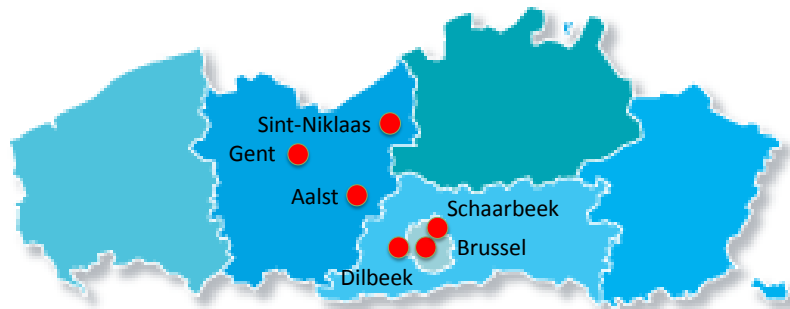
BESTUURDERSBIJEENKOMST 29 JUNI 2016

Odisee = ?

- 25 professionele bacheloropleidingen (niveau 6 EQF)
- voor +/-10.000 studenten
- door 1.100+ personeelsleden
- op 6 campussen op de as Brussel – Aalst – Gent – Sint-Niklaas

6 campussen

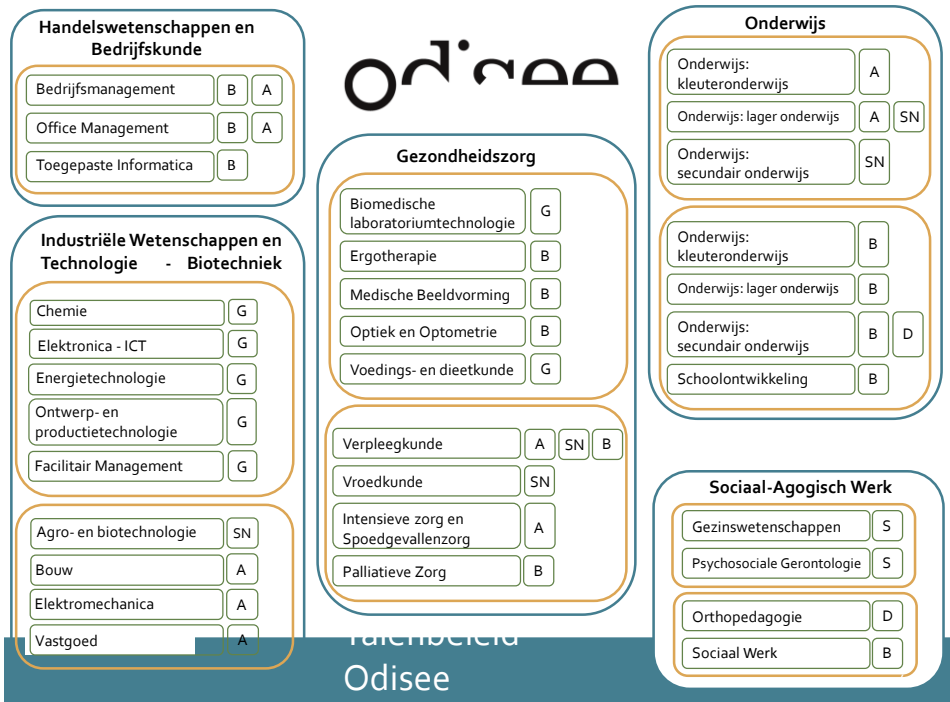

Technologiecampus Gent (Gent)
Campus Dirk Martens (Aalst)
Campus Waas (Sint-Niklaas)

Campus Brussel (Brussel)
Campus Parnas (Dilbeek)
Campus HIG (Schaarbeek)

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

3

Vragen rond taalbeleid

1. Top down of bottom up? Voor- en nadelen?
2. Hoe valideer je bottom up initiatieven? Integratie in beleid?
3. Taalbeleid staat of valt met enthousiaste medewerkers?
4. Taalbeleid en de betrokken docenten
5. Taalbeleid voor anderstalige nieuwkomers/meertalige studenten?
6. Taalbeleid gedifferentieerd volgens vakgebieden en opleidingen? Hoe?
7. Hoe meet je kwaliteit en effectiviteit?

1. Top down of bottom up? Voor- en nadelen?

12. Beoordeel de **SCHRIJFVAARDIGHEID** van de gemiddelde student aan de hand van de volgende quotering:

Totaal: 103

Digitale
docentenbevraging
maart/juni 2010

Hoe het begon:
BOTTOM-UP met een
docentenbevraging

DOELEN op lange en op korte termijn

Doelen op studentniveau: het vergroten van de academische taalvaardigheid en de professionele taalcompetentie

Doelen op docentenniveau: bij docenten competenties ontwikkelen om de taalvaardigheid van studenten te verhogen in de lessen, de cursussen, ...

Doelen op hogeschool-/universitair- en opleidingsniveau: de voorwaarden scheppen en strategieën ontwikkelen voor de implementatie van acties en het nakomen van afspraken, de valuatie en de opvolging van het taalbeleid, de bijsturing en het faciliteren van nieuwe acties

**Noodzakelijk voor
doorstroming: TOP-DOWN-
steun vanuit Directiecomité**

ILT K.U. Leuven - Taal in het hoger onderwijs - Mozilla Firefox

Bestand Bewerken Beeld Geschiedenis Bladvijzers Extra Help

Meest bezocht Aan de slag Laatste nieuws VNNL.com - Nieuws

ILT K.U. Leuven - Taal in het ...

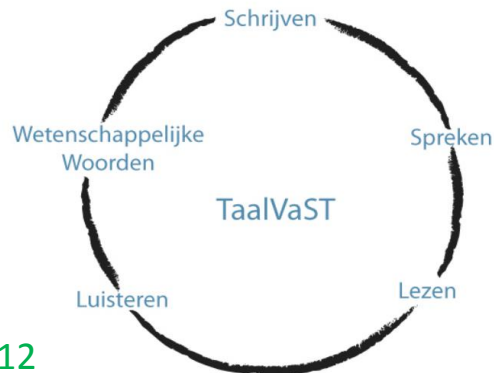
Wilt u dat Firefox het wachtwoord voor "andemoor@kahosl.be" op kahosl.be onthoudt?

HOME

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Over K.U. Leuven | Onderwijs | Onderzoek | Toekomstige studenten | Studenten | Alumni | Faciliteiten | Bibliotheken | Faculteiten & Departementen | Internationaal

Taal VaST
schrijven
spreken
lezen
luisteren
wetenschappelijke woorden
literatuur

Academiejaar 2011-2012
Taal screening en digitale taalondersteuning

Financiering talenbeleid

2008-2015

Vlaamse overheid:
Aanmoedigingsfonds

"Hogescholen en universiteiten kunnen de middelen uit het Aanmoedigingsfonds gebruiken om **gelijke kansen en diversiteit** in het **hoger onderwijs** aan te moedigen en in het bijzonder om maatregelen te nemen die de **instroom en de doorstroom bevorderen** van studenten uit bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs."

2015-...

- Budget per studiegebied
- Budget algemeen directeur

2. Hoe valideer je bottom up initiatieven? Integratie in beleid?

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

11

TALENBELEID Odisee

- VISIETEKST
- HANDLEIDING

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

- HANDLEIDING C1-certificaat Engels
- HANDLEIDING C1-certificaat Frans

3. Staat of valt taalbeleid met enthousiaste medewerkers?

VISIETEKST TAALBELEID

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Strategische doelstelling 1: het taalbeleid moet **zorgen voor het verhogen van de slaagkansen van de studenten** DOOR het realiseren van volgende operationele doelstellingen:

- het bepalen van de starttaalcompetentie
- het opsporen van lacunes en sterktes
- het (aan)bieden van remediëring, ondersteuning en verdieping

Strategische doelstelling 2: het taalbeleid moet **de academische taalvaardigheid voor studie en beroep bevorderen** DOOR het realiseren van volgende operationele doelstellingen:

- het uittekenen van leerlijnen
- het implementeren van taalontwikkeland lesgeven

Strategische doelstelling 3: elke opleiding moet **een (coherent) personeelsbeleid met aandacht voor taalcompetenties uittekenen** DOOR het realiseren van volgende operationele doelstellingen:

- de aanwerving van taalvaardige docenten
- het bewust maken en professionaliseren van docenten

- taalmonitoraten door de talenbeleidcoördinator: volgens principe 'teach the teacher' (en in het curriculum geïntegreerd)

Breed taalbeleid Odisee: 3 pijlers

Studenten

Docenten

Opleidingen

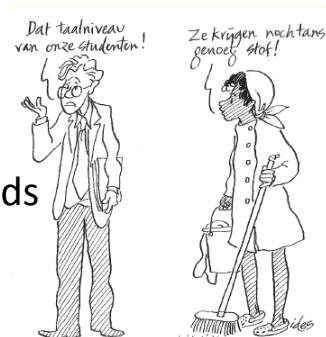
15

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

Protocol voor taalvaardigheid

- Student dient schriftelijk product in met taalfouten op blz.1 → docent geeft het ongezien terug

- Verplicht gebruik van digitale Schrijfhulp Academisch Nederlands

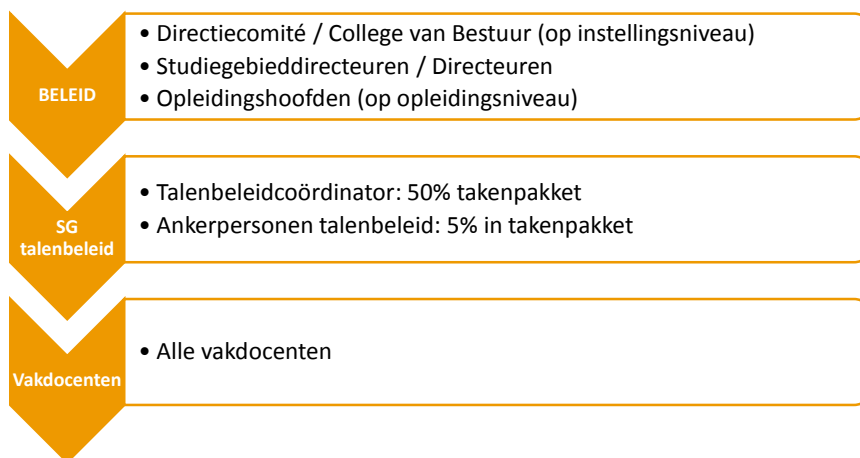

16

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

4. Taalbeleid en de betrokken docenten

ACTOREN TAALBELEID

Docenten: professionalisering bv. OOF-project *Schrijfvaardig in het HO*

19

Odisee-onderwijsdag: keuze uit

1. Geven van talige feedback. Kijk-wijzer naar papers, verslagen en presentaties.
2. Instructies bij instructies? Een queeste naar heldere opdrachten die bijdragen tot meer studiesucces
3. Digitale Schrijfhulp Academisch Nederlands, correct refereren en plagiaat vermijden
4. Mens erger je niet: praktische tips voor niet-taaldocenten om de taalontwikkeling van hun studenten te stimuleren (spreek- en schrijfvaardigheid)
5. Taalontwikkeldend lesgeven

Dit aanbod werd nadien via een vijfjarenplan via de Dienst Professionalisering aan de studiegebieden aangeboden.

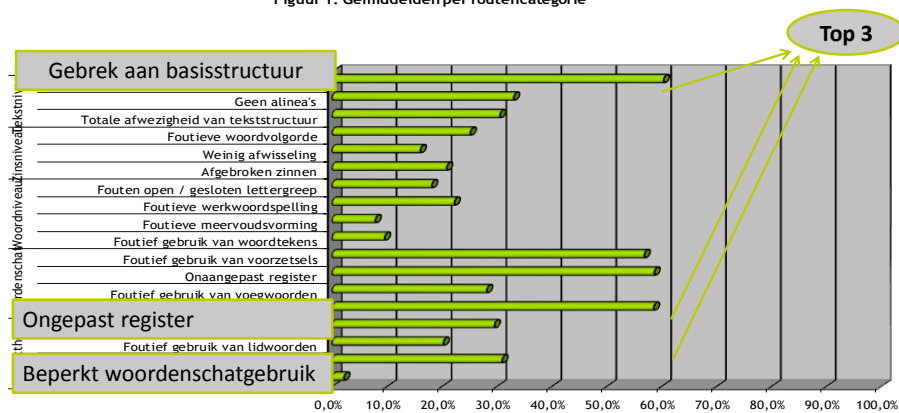
20

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

5. Taalbeleid voor anderstalige nieuwkomers/meertalige studenten?

Grootste knelpunten

Figuur 1: Gemiddelden per foutencategorie

Grootste knelpunten

1. Ontbrekende basisstructuur
2. Registerfouten
3. Beperkte woordenschat

- Taal- en vakdocenten kunnen hieraan werken

4. Verkeerd gebruik van voorzetsels
5. Congruentiefouten
6. Foute voornaamwoorden en verwijswaarden

- Een taak voor de taalspecialist

23

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

Iedere docent een taalbewuste docent

24

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

Als je naar het hoger onderwijs gaat, word je geconfronteerd met een heel andere manier van spreken en schrijven

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

25

odisee
HOOGESCHOOL

TAALZWAKKE STUDENTEN
MET GERINGE
SLAAGKANSEN
MEER DAN 60% MET
MIGRATIEACHTERGROND
UIT BRUSSELSE /
VLAAMSE RAND
VEEL STUDENTEN
UIT TSO EN BSO
ZEER ZWAKKE INSTROOM
ZEER DIVERSE GROEP
NEDERLANDS IS
3DE TAAL

ODISEE TAAL- EN SLAAGSTERK

**EERSTEJAARSTUDENTEN
HANDELSWETENSCHAPPEN
EN BEDRIJFSKUNDE**

INHAALCOURSUS NL 1A:
basiskennis Nederlands:
woord- en zinsanalyse, spelling
presentatietechnieken,
woordenschat, schematiseren.

SEMESTER 1
IN KLEINERE GROEPEN

LES NL 1B
spelling, presentatietechnieken,
professioneel formuleren,
teksten en e-mails structureren,
commercieel en wetensch. schrijven,
vakterminologie

SEMESTER 2
IN GROTE GROEPEN
OOK WEKELIJKS SPREEKUR

TAALCOACHING NL 1A
op maat van de student met nadruk
op spelling en tekststructuren

SEMESTER 2
1 OP 1 LES
DOOR MASTERSTUDENTEN LETTEREN

**NOT A
CLASSIC STORY**

TALENBELEIDCOÖRDINATOR: AN.DEMOOR@ODISEE.BE | TAALDOCENT HWBK:GUIDO.ANDRIES@ODISEE.BE

Talenbeleid Odisee 29/06/2016

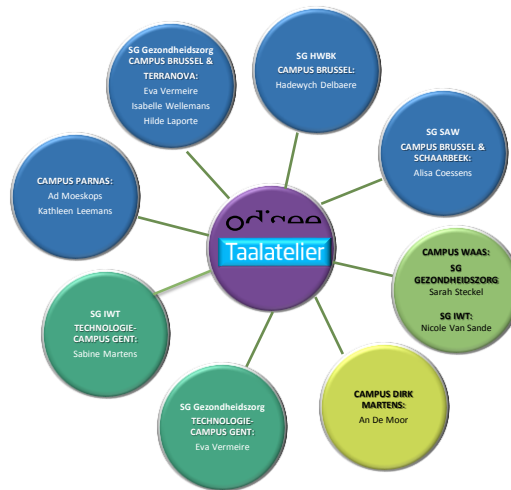
26

6. Taalbeleid gedifferentieerd volgens vakgebieden en opleidingen? Hoe?

Taalbeleid op maat in Odisee

1. Er is een Odisee-brede visie(tekst) talenbeleid
2. Elk studiegebied past de **Visietekst** aan op maat van de opleidingen
3. Elke opleiding kiest voor eigen **Actiepunten** voor het komende academiejaar
 - worden voorgelegd op Stuurgroep talenbeleid door ankerpersonen talenbeleid
 - worden voorgelegd op Bestuurscollege door de talenbeleidcoördinator

Op elke Odisee-campus een Taalatelier

7. Hoe meet je kwaliteit en effectiviteit?

Kwaliteitszorg in Odisee

- **Audit talenbeleid in academiejaar 2014-2015**
 - ✓ Gezamenlijke projecten, bv. Week van het Nederlands en Zomercursus voor eerstejaarsstudenten
- **Medewerking aan PWO- en OOF-projecten, bv.**
 - ✓ EarOpeners (Arteveldehogeschool)
 - ✓ Woordenschaptonderwijs in de kleuterklas
 - ✓ Pen en paper. Writing to learn (UCLL)
 - ✓ Schrijfvaardig in het hoger onderwijs: naar krachtig schrijfvaardigheidsonderwijs voor instromende bachelorstudenten (Thomas More)
 - ✓ ...
- **Evaluatie, onderzoek en publicaties**
 - ✓ Kwalitatief onderzoek i.s.m. Dienst Statistiek
 - ✓ Evaluatie workshops
 - ✓ Bevragingen
 - ✓ Jaarverslag

mia.sas@odisee.be
an.demoor@odisee.be

